

**ПРОГРАМ РАЗВОЈА СПОРТА
ОПШТИНЕ КАЊИЖА
2015 - 2018**

САДРЖАЈ

Увод — ПРЕГОВОР ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ.....	3
ЗАКОНСКИ ОКВИР.....	5
I. СТАЊЕ СПОРТА У ОПШТИНИ КАЊИЖА.....	6
1. Економско-социјални утицаји на физичко васпитање и спорт.....	7
1.1. Међународни трендови.....	7
1.2. Домаће промене.....	7
1.3. Области спорта и физичко васпитање.....	8
2. Стање спорта у општини Кањижа.....	8
2.1. Спортска инфраструктура општине Кањижа.....	10
2.2. Основне спортске припреме.....	10
2.3. Рекреација грађана.....	12
2.4. Такмичарски спорт, савези, уздизање подмлатка.....	13
3. Управљање у спорту.....	15
4. Обука и дошколовање кадрова у спорту.....	15
5. Спортска медицина, спортска наука, спортска пропаганда, информационо активност.....	16
6. Међународни односи.....	16
7. SWOT анализа.....	17
8. Резиме.....	18
II. СПОРТСКА КОНЦЕПЦИЈА ОПШТИНЕ КАЊИЖА.....	19
1. Визија и мисија.....	19
1.1. Визија.....	19
1.2. Мисија.....	19
2. Основна начела.....	19
3. Приоритети.....	21
4. Правци развоја.....	23
4.1. Спорт у предшколским установама, дечји, омладински и ђачки спорт.....	23
4.2. Спорт лица са посебним потребама.....	23
4.3. Рекреација.....	23
4.4. Такмичарски спорт, уздизање подмлатка и масовни спорт.....	24
4.5. Спортска инфраструктура.....	25
5. Реализација, праћење, евалуација, извештавање.....	26
5.1 Реализација.....	26
5.2 Праћење.....	27
5.3. Евалуација.....	27
5.4 Извештавање.....	27
6. Завршна одредба.....	27

Увод – предговор председника општине

При састављању програма развоја спорта општине Кањижа водило се рачуна о одредбама основних докумената о генералном регулисању спорта. Узети су у обзир прописи Закона о спорту, а и поруке које су дате Стратегијом развоја спорта Србије. У основи, кренуло се од начела из Устава да спорт представља категорију од посебног друштвеног значаја.

Свака општина има задатак да у области развоја друштва, где спада и спорт, изналази и спроводи системска решења којима се дугорочно доносе позитивни резултати. Општина Кањижа је већ код састављања и досад важеће Стратегије оценила да спортисти доприносе слави наше општине, путем спорта се јача слога наше заједнице, и живот нових покољења постаје здравији. Баш због тога, Програмом развоја спорта се не истичу поједине спортске гране, већ се планирају равномерни, уравнотежени развојни подухвати.

У суштини, у приоритету се налазе неколико развојне области: тако је од посебног значаја развој спортске инфраструктуре, обезбеђивање потребних услова за спортске активности, уздизање подмлатка и рекреација.

Дакле, у складу са законским прописима, на плану уздизања подмлатка, истакнута улога се поверава предшколском, децјем и омладинском спорту, та утемељењем спортске културе у најраније могуће доба, пружиће нам се прилика и за омасовљење клупских спортова.

Пошто су многа домаћа истраживања указала на чињеницу да се опште здравствено стање становништва погоршава, Програмом развоја спорта општине је обухваћена и рекреација и активно провођење слободног времена. У реализацији предвиђених активности, очекује се и подршка синдиката.

Спортски клубови су стубови на које се такмичарски спорт ослања. Њихов рад је од изузетне важности, пошто се у њима одвијају свакодневне активности: спортски радници се баве са децом и омладином, а који ће, адекватно оспособљени, успешно

наступати на разним домаћим и иностраним такмичењима, те својим постигнутим резултатима ће допринети слави наше општине.

Право на спорт и физичку културу је загарантовано Уставом, стога свака јединица локалне самоуправе је дужна да за своје грађане обезбеди остваривање тог права. Истовремено, спорт разних узраста и спорт лица са посебним потребама изискује различите могућности и услове, како би им се личност, путем спорта и рекреативних програма прилагођених њиховим захтевима, могла испунити. А све то са главним циљем да остваримо проценат укључивања деце, младих и старих у спортске активности, који је својствен другим европским земљама.

Кандидата за спортске стипендије у 2015. години

Надам се да ће овај докуменат представљати значајан корак ка утемељењу ангажовања на развоју спорта за наредне године, укинути несистемске и неутемељене активности и послужити сваком спортском раднику и као приручник.

Председник општине
др Михаљ Бимбо

Законски оквир

Полазећи од тога да спорт обухвата сваки облик физичке активности која доприноси физичкој спремности, добром стању менталног здравља и социјалном повезивању (организована или неформална рекреација, такмичарски спорт, традиционалне и друге спортске игре) и у складу са Стратегијом развоја спорта у Републици Србији за период 2014-2018. године („Сл. гласник РС”, бр. 1/2015) јединице локалне самоуправе донеће, односно ускладиће са **СТРАТЕГИЈОМ РАЗВОЈА СПОРТА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ** програме развоја спорта на својим територијама најкасније у року од годину дана од дана доношења Стратегије развоја спорта у Републици Србији. (Закон о спорту, члан 192. став 5.). На основу члана 192. став 5. Закона о спорту („Службени гласник РС”, бр. 24/11 и 99/11 – др. закон), Стратегија ће своје деловање посебно усмерити на следеће приоритете:

- развој спорта деце и омладине, укључујући и школски спорт;
- повећање обухвата бављења грађана спортом кроз развој и унапређење спортске рекреације;
- развој и унапређење врхунског спорта;
- развој и унапређење спортске инфраструктуре.

Према подацима истраживања Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут”, у Републици Србији је гојазан скоро сваки пети одрасли становник (18,6%), сваки трећи становник конзумира цигарете (33,6%), око 40% свакодневно или повремено конзумира алкохол, а скоро половина становништва има хипертензију (46,5%).

Резултати компарације резултата два истраживања: првог која су спровела Европска комисија (ЕУРОБАРОМЕТАР) на територији земаља чланица Европске уније, и другог које је спровео ЦЕСИД на територији Републике Србије на захтев Министарства, показују да:

- 40% становника Европске уније изјављује да се бави спортом бар једном недељно, док се спортом у Републици Србији једном недељно бави само око 10%;
- 34% становника Европске уније изјављује да се никада не бави физичким вежбањем, док се у Републици Србији никада не бави физичким вежбањем чак 56% популације.

I. СТАЊЕ СПОРТА У ОПШТИНИ КАЊИЖА

Квалитет физичке културе, здрав и спортски начин живота су међу основним начелама постојања и развоја народа и појединца. Циљеве друштва можемо постићи само са физички и психички здравим, стабилним и радно способним људима.

Садашњост је у ствари већ уједно и будућност. Услови који су обезбеђени садашњој деци у потпуности су предуслов за здраве одрасле особе у будућности које ће се укључити у развој државе и општине, и одговарати на сложене изазове 21. века.

С обзиром на горе наведено, општина Кањижа има следеће задатке, односно, ангажоваће се преко Спортског савеза у следећим областима деловања:

- помаже у састављању и раду општинских такмичарских структура, помаже у организацији спортских манифестација, укључује се у организацију образовања и дошколовања кадрова,
- учествује у неговању међународних односа у физичкој култури и спорту,
- саставља и објављује годишњи календар спортских такмичења и рекреативних програма,
- врши задатке надзора пословања, финансијске и економске послове из своје надлежности,
- врши задатке преноса података из спортског информационог система са државног и покрајинског на општински ниво,
- сарађује на територији своје надлежности са државним, покрајинским и општинским органима у области физичког васпитања, спорта и рекреације, а посебно са васпитно-образовним установама.

Горе наведени задаци су изузетно важни, одговорност је огромна, нарочито ако знамо да се спортска концепција општине променила, нови су приоритети. Због тога, полазећи од државне, покрајинске и општинске ситуације, неопходно је поново конципирати цео систем функционисања спорта. Поред јасно назначених обавезних (и евентуално преузетих) задатака треба за сва насеља општине формулисати спортску концепцију и одлуке у односу на ову област, којима ће се утемељити намере пројектовања, деловање, извршавање, надзор и евалуација.

1. Економско-социјални утицаји на физичко васпитање и спорт

1.1. Међународни трендови

Две главне области спорта – аматерски (рекреативни) спорт и врхунски (професионални, такмичарски) спорт се све више организују раздвојени у посебна тржишта. Врхунски спорт – где је предмет размене праћење и уживање у спортским активностима других особа, за коју забаву су потрошачи спремни и да плаћају – постао је кључни сектор забавне индустрије и све тешње се повезује са другим услугама шоу-бизниса.

Друго велико тржиште је аматерски или рекреативни спорт где је предмет размене – могућност за бављењем спортом и пратеће услуге и прибори: спортска опрема, обуке, дошколовање, исхрана итд. Иначе, између два тржишта постоје тесне интеракције, међутим, битно је указати да је та повезаност све слабија.

1.2. Домаће промене

Након што је 1990-их година нагло опало финансирање спорта из државних средстава, у многим спортским организацијама је настала криза и губитак оријентације. Руководиоци спортских организација су израдили краткорочне планове чији је циљ био пуки опстанак клуба. Сврха функционисања је била задржавање моменталних позиција, а други фактори развоја су потиснути у други план (омасовљавање подмлатка, сарадња са васпитно-образовним установама, дошколовање кадрова, изградња спортских објеката). Индекс развоја спорта општине Кањижа се разликује од ранијих доба. У држави се не може очекивати обнова раније праксе широког финансирања спорта. Садашња, а још више будућа приватизација у спорту постаће легитимни институционални услов за спортске успехе и пословна подлога за развој клубова. Тако ће концентрација друштвених фактора који су заинтересовани за развој спорта, доминантно ће утицати на будућу стратегију и границе развоја спорта. Познавање ових фактора, спознаја њихове структуре, те отварање заинтересованих фондова за одређене спортске дисциплине, представљаће полазну тачку за обликовање спортске стратегије општине.

1.3. Области спорта и физичко васпитање

Физичка култура, физичко васпитање и спорт су комплексни појмови. Има пуно подручја (физичко васпитање, школски, дечији и омладински спорт, уздизање подмлатка, рекреација, такмичарски и врхунски спорт, спортски туризам, спортска медицина, школовање и дошколовање кадрова) који чине једну комплексну целину, али су и појединачно битна. Стога, делове овог система треба третирати комплексно. Специјалну анализу ситуације је ипак целисходно извршити по спортским областима, у функцији система повезаности.

2. Стање спорта у општини Кањижа

Развијеност спорта на територији општине Кањижа је по војвођанском мерилу просечна. Учешће грађана у систему спорта у општини је, према војвођанским подацима, такође просечно. Након анализе спортских грана нам је уочљиво да имамо четири водеће спортске гране: фудбал, атлетику, кајак и рвање.

У 1994. години је криза постигла свој врхунац, када од 32 клубова на територији општине остао је свега 20, а од њих је, смањеном активношћу, радило само 12. Гашење клубова је у 1995. години заустављено и млади су почели да се поново врате на спортске терене. Приступило се формирању нових спортских клубова, а истовремено, повећаним бројем спортиста је изострен проблем финансирања. Клубови су постали све сиромашнији јер се у великој мери смањило спонзорство и све више су зависили од општинског буџета. Спортски савез данас има 40 друштава-чланица, а претежни део њихових трошкова терети локалну самоуправу.

Назив клуба	1995		1996		2013	
	државна средства	спонзори	државна средства	спонзори	државна средства	спонзори
Рвачки клуб „Потисје“	9%	91%	14,6%	86,4%	90%	10%
Атлетски клуб „Партизан“	59%	41%	54, 06%	45, 94%	95%	5%
Фудбалски клуб „Потисје“	54%	46%	17,47%	82,53%	80%	20%
Кајак клуб „Братсво“	100%	0	нема података	нема података	70%	30%
Савез за рекреацију „Партизан“ (данашње Удружење „Спорт за све“)	нема података	нема података	26, 74%	73,62%	100%	0

На основу ових података је уочљиво да је у финансирању спорта дошло до изузетно великих промена у протеклих 18 година.

	Општина	Бр. становника	Бр. насеља	Бр. објеката	Просек по насељу
1.	Нови Сад	299,294	16	183	11,44
2.	Бечеј	40,987	5	43	8.60
3.	Апатин	32,813	5	35	7.00
4.	Бачки Петровац	14,681	4	27	6.75
5.	Панчево	127,162	11	69	6.27
6.	Озаци	27,510	9	54	6.00
7.	Врбас	45,852	6	36	6.00
8.	Ада	18,994	4	23	5.75
9.	Мали Иђош	13,494	3	17	5.67
10.	Србобран	17,855	3	17	5.67
11.	Нови Бечеј	26,927	5	27	5.40
12.	Ковин	39,220	9	48	5.33
13.	Стара Пазова	67,576	8	42	5.25
14.	Бач	16,268	6	30	5.00
15.	Темерин	28,275	3	15	5.00
16.	Сремски Карловци	8,839	1	5	5.00
17.	Суботица	148,401	19	93	4.89
18.	Инђија	49,609	11	53	4.82
19.	Кула	48,306	6	28	4.67
20.	Зрењанин	132,051	22	102	4.64
21.	Сомбор	97,263	19	80	4.21
22.	Сента	25,619	5	19	3.80
23.	Рума	60,000	16	60	3.75
24.	Кикинда	67,000	10	37	3.70
25.	Бачка Топола	38,245	16	54	3.38
26.	Бела Црква	20,367	14	47	3.36
27.	Беочин	16,086	8	26	3.25
28.	Алибунар	22,594	10	31	3.10
29.	Житиште	20,399	11	34	3.09
30.	Бачка Паланка	60,966	13	39	3.00
31.	Нови Кнежевац	12,975	6	18	3.00
32.	Опово	11,384	4	12	3.00
33.	Жабалъ	27,513	4	11	2.75
34.	Вршац	54,369	23	63	2.74
35.	Пећинци	21,000	15	40	2.67
36.	Сремска Митровица	85,328	24	64	2.67
37.	Ковачица	27,860	7	18	2.57
38.	Сечањ	16,296	10	25	5.50
39.	Чока	13,832	8	19	2.38
40.	Шид	38,973	19	43	2.26
41.	Нова Црња	12,705	8	17	2.13
42.	Планиште	13,377	15	31	2.07
43.	Кањижа	27,510	11	22	2.00
44.	Тител	17,050	6	10	1.67
45.	Ириг	12,329	11	16	1.45
	УКУПНО:	2,025,154	449	1783	3.97

2.1. Спортска инфраструктура општине Кањижа

У свим насељима општине постоји најмање један отворени терен за рекреацију грађана, међутим недостатак затворених спортских објеката се огледа у следећем:

1. У зимском периоду, када су сви приморани да са отворених терена уђу у затворене објекте (фудбалери, атлетичари, кајакаши...) – нема довољног капацитета
2. Недостају услови за развој такмичарског (врхунског) спорта – нема сениорских репрезентативаца
3. Недостају потребни услови за организацију високо рејтингованих домаћих и међународних спортских такмичења (атлетика, пливање, рукомет...)

Највећи део спортских објеката је у државној својини. Све веће потешкоће задаје очување стања и финансирање санације и одржавања постојећих спортских објеката.

Квалитетни услови су далеко од жељеног (нпр. гумена стаза у атлетици, осветљење фудбалских терена, олимпијски базен, изградња тениских терена...). Стање спортских објеката у школама показује шаролику слику. Димензије спортских сала су мале и погодне су за прихват само мањих група вежбача. Услови за рекреацију у природи су такође скучени.

На основу података Покрајинског секретаријата за спорт и омладину из 2007. године је општина Кањижа била на 43. месту у Војводини у погледу развијености спортске инфраструктуре, а тиме се налази испод покрајинског просека. Интересантно је да су Оцаци са истим бројем становника и са мањим бројем насеља за свега 2 – на 6. месту.

Након ове табеларне рекапитулације, у Кањижи је изграђен један затворени спортски објекат, објекат Стонотениског клуба „Кањижа” (2011).

2.2. Основне спортске припреме

Задатак и одговорност васпитно-образовних установа је организација свакодневног физичког вежбања, ваншколске спортске наставе и школског такмичарског система. Престиж школског физичког васпитања и признатост професије наставника физкултуре, прошли су задњих 15-20 година кроз велике промене. У школској 2012/2013. години је на територији општине било запослено 11 наставника физичког васпитања.

Положај физичког васпитања од 1. до 4. разреда основне школе не задовољава. Физичко васпитање не воде наставници који би располагали специјалном стручном спремом, те часови физичког васпитања из различитих разлога често изостају. Под таквим условима, у животу деца када су деца највише пријемчива за радост физичке активности и потребу за њом, већина школа није у стању да ученицима пружи ни минимално физичко оптерећење и доживљај покрета, неопходне за здрав развој. Спортска инфраструктура школских објеката је глобално гледано, сем неких изузетака – лоша, за одржавање и развој, школе немају довољно средстава.

Једно раније обављено истраживање у општини (Лепеш. Ј. 1996) дало је следеће резултате о приступу спорту ученика основних и средњих школа:

Узраст	10-12	13-14	15-16	17-18	Укупно %
Редовно тренира	37, 58%	31, 00%	37, 82%	27, 26%	33, 41%
Неорганизовано тренира	25, 42%	31, 68%	31, 14%	29, 42%	29, 41%
Не тренира	37, 00%	37, 32%	31, 04%	43, 32%	37, 18%
Укупно	100% n=233	100% n=200	100% n=53	100% n=100	100% n=586

Из резултата се може закључити да код старијих узраста сигнификантно опада редовно тренирање. Тај податак је посебно значајан кад се зна да се ради о младима чији је организам још увек у развоју

Године 2013. је у оквиру пројекта „Нађи свој спорт“ спроведено слично анкетно истраживање међу ђацима основних школа, које је дало следеће резултате:

Узраст	10-14
Редовно тренира (члан клуба)	24%
Тренира у оквиру школских секција	35 %
Не тренира	41%
Укупно	100% n=538

Упоредјујући резултате двају истраживања, има разлога за озбиљну забринутост за масовни спорт. Док се број деце која не тренирају повећао, број грађана општине је у периоду између два истраживања драстично смањен, дакле, бројчано много мање деце тренира у 2013. години него што је тренирало у 1996. години.

2.3. Рекреација грађана

Рекреација грађана има значајну улогу у очувању и унапређењу здравља, одржавању физичке спремности. Ово је укупан друштвени, породични и појединачни, дакле, свачији интерес. Првенствено није материјални проблем, већ је назор, стил и начин живота.

Природне и друштвене промене задњих деценија, урбанизација, револуционарни преврати науке, технике, саобраћаја су људима наметнули сасвим нови стил живота, који се карактерише моторичком пасивношћу. А с друге стране, у току економске транзиције су се отежали услови живота, те због тога људи имају све мање слободног времена.

Координацију и управљање је раније обављао Општински савез за спорт и рекреацију „Партизан“. Данас то у складу са националном спорском стратегијом и Законом о спорту врши Удружење „Спорт за све“ (правни следбеник „Партизана“). Основни задатак удружења је пружање трајне могућности становницима општине за рекреацију и бављење спортом. У том активности значајну улогу преузима Спортски савез општине Кањижа организовањем разних турнира и такмичења.

2.4. Такмичарски спорт, савези, уздизање подмлатка

2.4.1. Такмичарски спорт

Распоред спортских клубова по насељима општине у 2002. и 2013:

Насеље	Број клубова	
	2002	2013
1. Кањижа	16	24↑
2. Хоргош	6	8↑
3. Трешњевац	1	2↑
4. Адорјан	1	1
5. Ором	2	2
6. Тотово Село	1	1
7. Мале Пијаце	1	1
8. В. Зимоњић	1	0↓
9. Мартонош	1	1
Укупно:	30	40

Можемо закључити да је такмичарски спорт у општини сконцентрисан за два насеља – Кањижу и Хоргош. У општини има клубова и појединачних такмичара који освајају и титуле државног првака, међутим, највећи део спортиста се налази у најнижим ранговима фудбалских првенстава.

За опстанак такмичарског спорта је поред рада талентованих спортиста, такмичара и истакнутих спортских стручњака доминантно доприноси материјална и морална подршка локалне самоуправе и месних заједница. Нажалост, такмичарски спорт је погођен чињеницом да предузетничка сфера не може у довољној мери финансирати такмичарски спорт, клубове, секције, те главни спонзор за претежни део клубова је и даље локална самоуправа.

2.4.2. Савези

Од суштинског је значаја и неопходан је за помоћ и организацију такмичарског спорта и других облика физичке културе у општини Спортски савез општине.

Средства за функционисање Савеза обезбеђује локална самоуправа. Подршка се знатно огледа у томе да претежни део свих врста административних и књиговодствених послова

за клубове обавља Савез. Протеклих година, услед реорганизација, недостатка финансијских средстава и кадрова, ингеренције Савеза су се у односу на претходне деценије свеле на минимум. У сврху развоја спортског живота општине је од кључног значаја да се надлежност и делокруг Савеза прошири.

2.4.3. Уздизање подмлатка

Организација управљања спортом у општини је протекле деценије у више наврата реорганизована, а да у задацима уздизања подмлатка до значајних промена није дошло. Општина Кањижа већ дуги низ година уздизање подмлатка препушта клубовима, без унапред постављене општинске стратегија развоја спорта. Постигнути резултати у врхунском спорту се у основи могу захвалити оним клубовима у којима се одвија квалитетан и високо стручан рад на уздизању подмлатка.

У систему спорта у општини је од изузетне важности максимално повезивање школа, које похађају млади спортисти, и ђачког спорта, са спортским клубовима који су погодни да се квалитетно баве талентима. Стручни рад у клубовима већ годинама се темељи на практичним

искуствима и знању бивших спортиста. Нема тесне и живе везе између наставника физичког васпитања и тренера. Тренери се не укључују у истраживања, те због непознавања њихових резултата и технике обраде не могу да их користе. Из тих разлога није редак случај да наши талентовани спортисти због „несхватљивих“ разлога не достижу ниво који је потребан за наступе на европским и светским такмичењима.

Спортски клубови задњих година, и поред погоршаних економских прилика, ипак организују на разним локацијама, истина, са мањим бројем учесника, кампове за припреме подмлатка. По искуствима из спортске литературе, кампови су успешни и плодносни, дају одлучујућу мотивацију како одабраним ученицима тако и руководиоцима трениншких центара.

3. Управљање у спорту

У протеклој деценији је управљање општинским спортом у више наврата реорганизовано, а до битних позитивних промена у квалитету није дошло.

Спортски савез општине Кањижа није привредна организација, његов буџет сваке године одобри Скупштина општине Кањижа. У Спортском савезу су запослена два лица, њихов рад, којим руководи председник, заснован је на правилнику о организацији и раду, на споразумима о сарадњи и годишњем плану.

Управљање клубовима се врши волонтерски. Често пута је председник клуба уједно и стручни тренер и „Доли Цокер” клуба. Друга је крајност када председник клуба ову функцију врши само формално, са тренерима и члановима клуба, са Спортским савезом и органима општине једва је у контакту.

4. Обука и дошколовање кадрова у спорту

У складу са Законом о спорту, Спортски савез учествује у организовању курсева спортске инструктаже. У сарадњи са Покрајинским заводом за спорт, више пута у Кањижи је организована оперативна обука за тренере. Део ових трошкова је путем Спортског савеза покривала локална самоуправа.

5. Спортска медицина, спортска наука, спортска пропаганда, информациона активност

Задаци спортске управе у овим областима, формулисани су Законом о спорту, уредбом о недозвољеним допинг средствима и систематском спортско-медицинским прегледом спортиста.

Информације о расписаним конкирсима у спорту, Спортски савез по потреби прослеђује својим чланицама, школама, ученичким и рекреативним спортским организацијама.

Постоји редован контакт са локалним медијима (телевизија, радио, штампа), међутим, овај контакт се одвија без координације (представници клубова директно обавештавају новинаре и уреднике које познају). У недостатку информација, за нека спортска збивања често пута не сазнаје ни Спортски савез ни локалне власти, нити већи део локалних медија.

6. Међународни односи

Улога Спортског савеза се тренутно ограничава на то да подржава иностране контакте спортских организација у општини (ступање у контакт, организовање спортских манифестација и њихово спровођење), када то чланице Савеза захтевају, пошто клубови имају и многобројне директне контакте са иностраним клубовима.

7. SWOT - анализа

<p>СНАГЕ</p> <p>велики избор спортских грана у општини велики број спортских догађаја локални и међинародни односи велики број образованих наставника физичког васпитања велики број оперативних стручњака са спремом стручног тренера добри односи са локалним медијима добри природни услови за организацију рекреације</p>	<p>СЛАБОСТИ</p> <p>нерешеност имовинско-правног статуса и одржавања отворених спортских терена мали број затворених спортских објеката мали број деце и одраслих који се баве спортом и рекреацијом недовољна финансијска подршка раду спортских стручњака лоше стање спортских реквизита и средстава недостатак могућности за обуку наставника физичког васпитања, тренера и спортских радника недостатак спортског маркетинга</p>
<p>МОГУЋНОСТИ</p> <p>санација и доградња објекта Спорта за све (бившег „Партизана”) решавање имовинско-правног статуса и одржавања отворених спортских објеката успостављање тесне сарадње између васпитно-образовних установа и спортских клубова обука тренера и стручњака у спорту (теорија и методика тренинга, маркетинг, комуникација, информатика итд.) обезбеђивање зараде за већи број професионалних тренера преображај организационе структуре спорта израда информатичког система за праћење развоја деце и спортиста организација већег броја рекреативних програма за породице организација редовне манифестације женске рекреације организација већег броја програма за очување здравља</p>	<p>ПРЕТЊЕ</p> <p>одсељење младих брачних парова и породица у иностранство (депопулација) одсељење спортиста и спортских стручњака у иностранство смањење материјалних и финансијских извора недостатак мотивације спортских стручњака недостатак мотивације родитеља недостаци спортске инфраструктуре неповерење у локалне власти и политичке снаге погоршање економске ситуације незаинтересованост спонзора</p>

8. Резиме

Можемо закључити да насеља општине и клубови су делом задржали своје раније спортске резултате и функционисање такмичарског система и прелазном периоду економских и друштвених односа, и под тежим економским условима, успели су да искористе могућности које пружа демократско друштво, па чак су створили и нове традиције. У овим процесима је, својом дотацијом и помоћи за рад Спортског савеза општине, генерално – испуњавањем обавеза из правних прописа, важну улогу играла локална самоуправа.

II. СПОРТСКА КОНЦЕПЦИЈА ОПШТИНЕ КАЊИЖА

1. Визија и мисија

1.1. Визија

Визија ове стратегије је да спорт и рекреација буде неодвојив део живота сваком грађанину општине.

1.2. Мисија

Мисија Стратегије је састављање једног таквог спортског система који ће дугорочно усагласити рад свих актера у спорту, односно оних који су директно или индиректно повезани са спортом (предшколске установе, школе, Спортски савез, локална самоуправа, медији...) у циљу да се што више деце и одраслих у свом слободном времену бави спортом.

Реализацијом приоритета ће се постићи:

1. већи број деце која се баве рекреацијом
2. већи број одраслих који се баве рекреацијом
3. више репрезентативаца у јуниорским и сениорским селекцијама

2. Основна начела

Поједине области спорта су на први поглед независни једна од других, самосталним законитостима је одређен омладински, школски, такмичарски спорт, рекреација, спорт лица са посебним потребама, а ипак постоји много додирних тачака и узајамности, има општих правилности, које оправдају јединствено управљање. Наравно, аспект „јединства” није у сукобу са афирмацијом обласних специфичности, чак шта више, ово друго је условљено оним првим.

Систем управљања није једнак финансирању, али је уско повезан са њим. Логично је да улога државе и у финансирању треба да буде доминантна. Међутим, ово је сложено питање, одређено како квалитативним тако и квантитативним аспектима. Наравно, у финансирању су одлучујући и приоритети спортске политике. Обављање стручних послова, под којима се подразумева и одлучивање о коришћењу расположивих извора,

неспорно је потребно поверити Спортском савезу. Али је неопходна и контрола, у погледу целокупног система, а нарочито у односу на коришћење државне субвенције.

У складу са националном покрајинском стратегијом спорта, сконцентрисање државних ресурса је оправдано, поред одређивања квалитета, у областима где се уз релативно скромна улагања може очекивати остварење значајног ефекта, а процеси се могу добро пратити. Такве су области школски или ђачки спорт и уздизање подмлатка.

а) Бављење спортом је право сваког становника општине, приврженост спорту је у свести људи део европске културе.

б) У фокусу спортске концепције општине је очување здравља грађана општине, а што подразумева и заштиту здравља спортиста.

с) Спорт има значајну улогу у физичком и моралном васпитавању омладине и у формирању заједнице.

д) Економске и друштвене промене на државном и локалном нивоу битно утичу и мењају спортски живот општине. У процесу промена локална самоуправа треба да својим расположивим средствима (материјални извори, организациона снага, морална снага, информационе могућности итд.) активно допринесе постепеном испуњавању обавеза и очекивања у области спорта.

е) Подршку првенствено треба пружити оним спортским гранама, клубовима, манифестацијама и насељима који поспешују спорт становништва (без обзира на животно доба), проширују услове за бављење спортом, у којима и сами учесници делују и жртвују финансијска средства у свом интересу (здравствене користи), у којима се може формирати свест нових покољења и, на крају, који своје деловање базирају на природне ресурсе општине.

ф) Општина Кањижа нарочито признаје и у складу са својим традицијама награђује и одликује оне који организацијом спортског живота општине дуги низ година доприносе промени приступа, који становништву и младима омогућују да се баве спортом и такмичењем и који својим резултатима утичу на различите генерације.

г) Општина Кањижа ће се трудити да институције и спортска инфраструктура целокупном становништву буду лако доступне.

h) Основна намера Спортске концепције је проналажење и укључивање потенцијалних привредних партнера са циљем да се обезбеде што већи материјални ресурси. Партнерима заузврат ће бити понуђен приступ најширим могућим масама, на тај начин да њима припадајући производи и услуге буду здружени са позитивним асоцијацијама спортског програма.

3. Приоритети

а) Младима треба пружити могућност за стицање основних спортских способности, спорт и рекреација треба да буде доступан што већем броју грађанина, талентованим спортистима треба пружити могућност за даље развијање својих способности. Посебна циљна група су деца и млади између 5-18 година.

б) Рекреацију и рекреативне манифестације је потребно третирати као задатак од посебног значаја. Неопходно је побољшати услове и мотивисати могућности на страни понуде (повећањем броја објеката и пружалаца услуга) и на страни потражње (променом приступа, претварањем спортског начина живота у битну вредност). У оквиру рекреације посебну област представља ђачки спорт, школски спорт и физичко васпитање.

с) У општини клубови који раде са подмлатком треба да постану приоритетно финансиране области.

d) Спортски објекти су застарели, нема стручно утемељених и целисходно организованих припрема спортиста, спортски реквизити нису квалитетни. Од изузетне је важности развој спортске инфраструктуре и побољшање услова, почев од спортских објеката у школама, преко отворених спортских терена, до затворених спортских објеката.

e) Предуслов квалитетног рада су стручњаци одговарајућег образовања, зато је веома важна обука наставника физичког васпитања, тренера, спортских радника и спортских руководиоца.

f) Од приоритетног је значаја функционисање информатичког система. Третирање података спортиста и стручњака учесника програма, резултата мерења и научних истраживања, резултата такмичења и других информација статистичке природе је могуће само преко савременог информатичког система. У том интересу је потребно изградити Општински спортско-информациони систем. Прегледан информатички систем, доступан широком кругу корисника, помоћу којег ће се моћи пратити кретање талената од забавишта до олимпијаде.

4. Правци развоја

4.1. Спорт у предшколским установама, дечји, омладински и ђачки спорт

Општина Кањижа својим средствима треба да удовољи својим обавезама прописаним Законом о образовању и Законом о спорту, који захтевају у свим васпитно-образовним установама постојање спортских секција или клубова, ако за то постоје законски услови, те је потребно да се обезбеде и основни кадровски, стварни и материјални услови за рад.

Школско физичко васпитање и ђачки спорт треба да одговори на следећа питања:

- У обуци пливања ученика нижих разреда треба ангажовати стручњака.
- По смерницама реформи у просвети пружа се могућност за свакодневно физичко васпитање бављење школским спортом.
- Пружити могућности за редовну активност у масовном спорту.
- Учешће на ђачким олимпијадама.
- Организација спортског туризма (подстицање организовања летњих и зимских спортских кампова)
- Редован контакт са спортским клубовима, постепено проширење сарадње.
- Подршка обуци у одељењима специјализованим за физичко васпитање.
- Реализација физичког васпитања која примењује кинезитерапију.

Треба да се ублажи претерано фокусирање на такмичења и резултате, уместо тога дати већи простор за рекреацију и уздизање подмлатка, на основу заједничких интереса и захтева, водити још тешњу сарадњу школских тренинг-центра, који су део система за процену, избор и занимање деце, са базним спортским клубовима.

4.2. Спорт лица са посебним потребама

У животу лица са посебним потребама, спорт у суштини игра исту улогу, као код здравих: очување здравља, самоспознаја, доживљај успеха, заједништва, освајање јавности итд. Намера нам је да се и тим лицима обезбеди могућност и радост спорта. Циљ је да се оживи спортски живот хендикепираних, да се организује што више манифестација, и тим путем више њих се у што већој мери бави спортом.

4.3. Рекреација

Под рекреацијом се подразумева спорт за који је довољно обезбедити услове, а учесници се физичким васпитањем, односно вежбањем не баве систематски, већ без обавеза.

Имајући у виду промене структуре и трајања слободног времена, потребно је да се, уз очување постојећих вредности и по могућности, њиховог побољшања, предност даје облицима којима се ефикасно обезбеђује провођење слободног времена физичким вежбањем и спортом. Треба настојати на промовисање програма провођења слободног времена којима су, поред физичког вежбања, обухваћене и друге области културе. Карактер, место и време ових програма треба да се прилагоди интересовању и захтевима становништва.

У организовање програма и манифестација је потребно укључити породице, пошто се деца и родитељи заједно могу боље мотивисати. С обзиром на промену структуре и трајања слободног времена, предност је потребно дати облицима који у већој мери имају у виду природне географске карактеристике у околини датог насеља, а којима се ефикасно обезбеђује провођење слободног времена спортом, пешачком туром, излетом, активним одмором у природи. У редовну промоцију ових програма треба да буду укључени и локални медији.

У складу са законским одредбама, главну координацију ових активности треба да води Удружење „Спорт за све”. За обезбеђивање материјалних услова потребних за рад, неопходно је учешће на конкурсима и искоришћавање других могућих извора за повећавање прихода.

Треба се трудити да све већи број насеља годишње барем једном организује спортски дан. Поред тога, оправдано је да се и на општинском нивоу подржава организација рекреативних манифестација (или целог таквог серијала) којима се омогућује спортско дружење, сусрети, јачање и неговање односа између насеља

4.4. Такмичарски спорт, уздизање подмлатка и масовни спорт

Првенствени је задатак даље одржавање данашњег нивоа најпопуларнијих и најуспешнијих спортских грана у општини и по могућности, њихов развој. Општинска категоризација спортских клубова даје нам смернице за избор спортских грана намењених за развој.

- Такмичарски спорт треба да се доминантно постави на пословне темеље.

- Материјалну подршку обезбедити тек након што је спортски клуб доказао ефикасност свог рада.
- У такмичарском спорту општине примарна циљна група су деца и млади између 5 и 18 година. Минимум 50 % средстава која се издвајају за такмичарски спорт треба обезбедити овом узрасту.
- Треба одредити квалитативни и квантитативни захтеви по спортским гранама, у сарадњи са клубовима.
- У раду руководства клубова, поред примарне активности на остваривању услова за рад, више афирмисати стручност и бављење садржајним питањима.
- Пружити подршку оним спортским манифестацијама које имају велику традицију и које су масовне, те као такве, доприносе слави општине и унапређивању спортског туризма.
- Треба унапредити домаће и међународне односе.

Уз поштовање аутономију спортских клубова и даље је неопходно праћење њиховог рада и функционисања. Изузетно је важан стручни рад, а унутар тога, помоћ уздицању подмлатка, јер ово је најважнији интерни услов ефикасности, али ипак, у томе још има пуно неискоришћених могућности.

4.5. Спортска инфраструктура

Од изузетне је важности одржавање и санација постојећих спортских објеката и терена. Треба рекапитулисати и решити имовинско-правни статус свих терена и објеката (нарочито оних који нису уписани у катастар). У Кањижи где имамо највећи број спортских клубова и где се највише огледа недостатак затвореног спортског објекта, треба наћи дуготрајно решење за клубове који раде са децом, учествују у такмичарском спорту и баве се рекреацијом грађана. Овај недостатак је највише уочљив у зимском периоду када фудбалери, атлетичари, пливачи, рукометаши и кајакаши су приморани да тренирају унутра.

- Упис спортских терена у катастар – законска обавеза, а и због учешћа на конкурсима је потребно решити имовинско-правни статус.
- Реновирање постојећих спортских терена и објеката на територији општине.

- Реновирање и доградња зграде „Партизан” односно Удружења „Спорт за све”, чиме ће се дугорочно решити проблем затвореног спортског објекта за клубове, а са друге стране, створиће се центар који ће бити средиште спорта у општини.
- Изградња олимпијског базена – пливање као рекреација, као терапија за локомоторне болести, као допунски тренинг, као туристичка услуга и као спортска грана, саставни је део развоја спорта у општини.

5. Реализација, праћење, евалуација, извештавање

5.1 Реализација

Примена Стратегије је детаљно описана у Акционом плану. Акциони план је део ове стратегије. Спортски савез општине Кањижа одговара за реализацију предвиђеног Акционим планом. На Акциони план сагласност даје Општинско веће општине Кањижа, на предлог стручне комисије.

5.2 Праћење

Праћење се остварује у одређеним роковима, у складу са Законом о спорту.

5.3. Евалуација

Евалуацијом ће се одредити процес Стратегије и формулисати мере у служби даљег развоја.

Евалуацијом (прегледом) се, у зависности од обима спровођења активности дају оцене:

4. остварено – подразумева да је активност у потпуности реализована, нема потребе за предузимање мера
5. делимично остварено – подразумева да је активност остварена, али за постизање жељеног резултата потребне су даље мере
6. није остварено – подразумева да активност није остварена, те за постизање циља потребне су даље мере.

5.4 Извештавање

Спортски савез општине Кањижа годишње најмање једном (а по потреби и више пута) извештава Скупштину општине Кањижа о реализацији Стратегије и Акционог плана.

6. Завршна одредба

Ову стратегију објавити у „Службеном листу општине Кањижа”.

У Кањижи,

Председник Скупштине општине Кањижа